

HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

– våga se, våga fråga, våga agera!

Du som möter barn och ungdomar i ditt jobb kan ha en viktig roll när det gäller att förhindra hedersrelaterat våld och förtryck. Du kan upptäcka det och du kan slå larm. Den här foldern hjälper dig med att se tecknen och med vad du ska göra om du är orolig för ett barn.

HÄR FÖLJER FYRA VÄGLEDANDE GRUNDPRINCIPER

FN:s Barnkonvention består av 54 artiklar. När du lär dig mer om hedersrelaterat våld och förtryck, tänk lite extra på de här fyra – se dem som grundprinciper.

1

Alla barn har lika värde och rättigheter. Barn ska skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

2

Varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar om barnets rätt till fysisk, andlig, moralisk, psykisk och sociala utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv i ett fritt samhälle.

3

Barnet har rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

4

Alla åtgärder som rör barn ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa.

ALLA BARN HAR RÄTT ATT

- få vara barn
- veta sina grundläggande rättigheter
- ha tillgång till kroppslig integritet
- kunna forma och påverka sitt liv
- bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion
- leva med vem de vill
- leva fritt från våld och förtryck.

” Hedersrelaterat våld och förtryck handlar om krav på att alla i familjen måste följa vissa regler, för att inte förstöra familjens rykte och anseende, dess heder. Alla oavsett kön eller sexuell läggning kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

HEDERSFÖRTRYCK.SE

TECKEN SOM KAN TYDA PÅ HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Alla tecken på att ett barn mår dåligt är inte tecken på hedersrelaterat våld och förtryck. Men de kan vara det. Här är några saker som du kan vara extra uppmärksam på.

- Får barnet delta i skolundervisning av idrott samt sex och samlevnad?
- Är barnet övervakat?
- Måste barnet gå hem direkt efter skolan?
- Får barnet träffa kompisar utanför skoltid? Även kompisar av motsatt kön?
- Byter barnet om då den kommer till skolan och sedan då denne går hem igen? Fråga barnet om någon bestämmer hur denne ska klä sig.
- Talar barnet om problem hemma eller begränsningar i vad de får göra i termer som "Vår kultur kräver"?
- Har föräldrarna åsikter om skolundervisning, som strider mot skolplanen? Hålls barnen hemma vid dessa tillfällen?
- Har barnet synliga skador?
- Är barnet utsatt för kränkningar och hot?
- Verkar barnet oförklarligt rädd för någon eller någonting?
- Uppvisar barnet ofta kroppsliga symtom som huvudvärk/magont? Verkar barnet oroligt?
- Har barnet svårt med koncentration eller studiemotivation?

STÄLL FRÅGOR

**Våga fråga ett barn hur det mår?
Det är aldrig fel att visa att du bryr dig.**

- Varför måste barnet gå hem direkt efter skolan istället för att t.ex. umgås med sina kompisar?
- Tar barnet stort ansvar hemma?
- Ser villkoren hemifrån olika ut för system kontra brodern?
- Måste barnet göra något den inte vill?
- Varför är barnet orolig över sommarlovet eller annan ledighet?
- Ska barnet åka till hemlandet? Vad ska barnet göra där?
- Får barnet själv välja partner?
- Varför undviker föräldrarna kontakten med skolan?
- Har barnet återkommande frånvaro och skolk vid särskilda tillfällen?
- Vad kommer att hända om barnet inte följer familjens krav?

KÄNNER DU ORO?

Om du oroar dig för att barn far illa, kontakta:
Socialtjänsten i din kommun.
Socialjour: 026-10 02 25 (kväll)
Nationella kompetensteamets
stödtelefon: 010-223 57 60
Polis: 114 114
Akut nödsituation: 112

Länsstyrelsen Gävleborg ansvarar för att beslut från riksdag och regering genomförs samt att samordna den statliga verksamheten i länet. Vi är en kunskapsorganisation som arbetar tvärsektoriellt med flera olika sakfrågor från landsbygdsutveckling, miljömålen, biologisk mångfald och djurskydd till flykting- och integrationsfrågor hållbar samhällsplanering och krisberedskap.

Vår värdegrund bygger på tre ord, handlingskraft, professionalitet, och förståelse och ska genomsyra allt vi gör på alla nivåer.

Länsstyrelsen
Gävleborg